
Dokumentnamn:

Stadsmiljöförvaltningens
anvisning för markavtal

Beslutad av:

Avdelningschef
Anläggning och
infrastruktur

Gäller för:

Alla som utför arbeten
på mark som förvaltas
av
stadsmiljöförvaltningen

Diarienummer:

**Datum och paragraf för
beslutet:**

2021-10-15

Dokumentsort:

Anvisning

Giltighetstid:

Tillsvidare

Senast reviderad:

2026-04-22

Dokumentansvarig:

Enhetschef
Trafikhantering

Bilagor:

Syftet med denna anvisning

Anvisningen beskriver hanteringen av markavtal på stadsmiljöförvaltningen.

Vem omfattas av anvisningen

Anvisningen omfattar alla som utför arbeten på mark som förvaltas av stadsmiljöförvaltningen, till exempel gatu-, trafik-, torg-, park- och naturområden.

Den som utför arbetet ska ha giltigt avtal med stadsmiljöförvaltningen samt erforderliga tillstånd.

Anvisningen gäller tills vidare för stadsmiljöförvaltningen.

Koppling till andra styrande dokument

Stadsmiljöförvaltningens anvisning för ledningsläge
Stadsmiljöförvaltningens rutin för återställning av
schakt
Stadsmiljöförvaltningens anvisning för tekniska krav vid utförande av schakter

Stödande dokument

Stadsmiljöförvaltningens krav för Arbeta på gata (APG)
Stadsmiljöförvaltningens ansökningsformulär för markavtal

Bakgrund

Tidigare samlade trafikkontoret och park- och naturförvaltningen kraven för att få gräva i stadens mark i regelsamlingen Blå boken. Regelsamlingen har nu delats upp i styrande dokument för respektive ämnesområde och publiceras i stadsmiljöförvaltningens plattform Teknisk Handbok.

Den som avser att bryta ytskiktet på mark som förvaltas av stadsmiljöförvaltningen behöver ingå ett markavtal med stadsmiljöförvaltningen innan arbetet kan påbörjas. Markavtalet reglerar den planerade åtgärden, det vill säga de arbeten som medför att ytskiktet bryts, samt hur arbetet ska utföras, inklusive krav på hänsyn till omgivningen, återställande och utförande i enlighet med Teknisk Handbok. Markavtalet är en förutsättning för att stadsmiljöförvaltningen ska kunna bevilja starttillstånd.

Stadsmiljöförvaltningen granskar inkomna ansökningar om markavtal och bedömer om åtgärden kan avtalas om eller inte.

Om den sökta åtgärden innebär att någon form av anläggning ska lämnas kvar i marken eller att en befintlig anläggning förändras i fråga om dimension eller ändamål, reglerar markavtalet ansvarsförhållandet mellan byggherren och stadsmiljöförvaltningen samt eventuell avgäld för den berörda anläggningen. Exempel på kvarlämnade anläggningar är ledningar, oljeavskiljare, fettavskiljare, spont, grundvattenrör och dagvattenmagasin.

När den sökta åtgärden innebär att en ledning ska förläggas ska ledningens läge granskas och godkännas av stadsmiljöförvaltningen innan markavtal kan tecknas, se kap [16AB](#) [Ansök om nytt ledningsläge](#).

Stadsmiljöförvaltningen granskar inkomna ansökningar om markavtal och bedömer om den sökta åtgärden kan avtalas eller inte. Bedömningen baseras bland annat på ytskiktets ålder och skick samt åtgärdens påverkan på närliggande anläggningar, växtlighet, projekt, detaljplaner under utbyggnad och evenemang.

Ansökan om markavtal

Ansökan om markavtal ska göras genom stadsmiljöförvaltningens ansökningsformulär för markavtal. Till ansökan ska nödvändig dokumentation bifogas, såsom kartor, bilder och projekteringshandlingar, som tydligt redovisar den sökta åtgärdens omfattning, läge och tekniska utförande. Det ifyllda ansökningsformuläret skickas med bilagd dokumentation till Kompetens "markavtal" se TH kap [1C](#).

Ingå markavtal

Om stadsmiljöförvaltningen godkänner den sökta åtgärden, upprättar stadsmiljöförvaltningen ett markavtal. När avtalet undertecknats av bägge parter registrerar stadsmiljöförvaltningen avtalet i NyStart som underlag för godkännande av starttillstånd.

Övriga tillstånd med mera

För att få starttillstånd för arbetet som markavtalet medger krävs en trafikordningsplan (TA-plan) som granskats och godkänts av stadsmiljöförvaltningen. I förekommande fall fordras även ytterligare tillstånd, beslut eller dispenser från ansvariga myndigheter, exempelvis polistillstånd eller beslut om lokala trafikföreskrifter. Se vidare kap [15B Förutsättningar \(APG kap. 2\)](#).

Avgifter i samband med markavtal

För upprättande av markavtal utgår en administrativ avgift.

Om markavtalet avser anläggningar som tar allmän plats i anspråk tillkommer en nyttjanderättsavgift som beräknas per ianspråktagen längdmeter eller yta beroende på anläggningens typ.

Nyttjanderättsavgiften för anläggningar debiteras per år eller som en engångsavgift beroende på om det är en tillfällig eller permanent anläggning. Om anläggningen är tillfällig debiteras den årligen med en indexreglerad nyttjanderättsavgift. Om anläggningen är permanent utgår en engångsavgift beräknad på nuvärdet av nyttjanderättsavgiften för en period om 40 år.

Vid sidan av avgifter enligt markavtalet tillkommer i förekommande fall avgifter för starttillstånd, polistillstånd och framtida fördyrat underhåll.